

Sygn. akt IV KK 301/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 września 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marek Pietruszyński

SSN Barbara Skoczowska

Protokolant Aleksandra Głazowska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Roberta Tarsalewskiego
w sprawie **W. K.**

w przedmiocie wydania wyroku łącznego
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie
w dniu 9 września 2021 r.,
kasacji, wniesionej przez prokuratora
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 5 marca 2020 r., sygn. akt II AKa [...],
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w K.
z dnia 30 lipca 2019 r., sygn. akt XVI K [...],

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Apelacyjnemu w [...] do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w K. w postępowaniu w przedmiocie wydania wyroku łącznego ustalił, że W. K. został skazany następującymi

prawomocnymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego w N. z dnia 8 grudnia 2000 r., sygn. akt II K 215/00, za przestępstwo z art. 300 § 2 k.k. przy zast. art. 307 § 2 k.k. i art. 60 § 6 pkt 3 k.k. i art. 12 k.k. popełnione w okresie od 15 kwietnia do 27 grudnia 1999 r. na karę 60 stawek dziennych grzywny po 50 zł;

II. Sądu Rejonowego w N. z dnia 12 grudnia 2001 r., sygn. akt II K 784/01, za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. przy zast. art. 12 k.k. popełnione w okresie od czerwca do sierpnia 1999 r. na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania na okres próby 4 lat oraz karę grzywny 50 stawek po 50 zł. Zarządzono wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności. Kara pozbawienia wolności odbyta w całości;

III. Sądu Rejonowego w N. z dnia 9 listopada 2006 r., sygn. akt II Ks 1/06, za przestępstwo z art. 54 § 1 k.k.s. popełnione w okresie od 1 stycznia 2000 r. do 30 kwietnia 2000 r. na karę 200 stawek grzywny po 30 zł, za przestępstwo z art. 54 § 2 k.k.s. popełnione w okresie od stycznia 2001 r. do 30 kwietnia 2001 r. na karę 50 stawek grzywny po 30 zł. Orzeczono karę łączną grzywny w wysokości 200 stawek dziennych po 30 zł;

IV. Sądu Rejonowego w B. z dnia 11 lipca 2006 r., sygn. akt II K 35/06, zmienionego wyrokiem Sądu Okręgowego w T. sygn. akt II KA 464/06, za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełnione w okresie od 12 do 20 maja 2004 r. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności;

V. Sądu Rejonowego w B. z dnia 16 lutego 2015 r., sygn. akt II K 257/10, za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. i art. 12 k.k. i art. 11 § 2 k.k. popełnione od 22 maja 2003 r. do 28 sierpnia 2003 r., na karę roku pozbawienia wolności, za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. i art. 294 § 1 k.k. i art. 12 k.k. i art. 11 § 2 k.k., popełnione od 26 czerwca 2002 r. do 6 sierpnia 2002 r., na karę roku pozbawienia wolności, za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. i art. 12 k.k. popełnione w okresie od 19 lutego 2003 r. do 28 marca 2003 r. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, za przestępstwo z art. 270 § 1 k.k. popełnione 28 marca 2003 r. na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności, za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. i art. 294 § 1 k.k. i art. 12 k.k. popełnione w okresie od 28 maja 2003 r. do 18 lipca 2003 r. na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k.

popelnione 8 sierpnia 2003 r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności. Orzeczono karę łączną 2 lat pozbawienia wolności. Wykonanie orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności warunkowo zawieszono na okres próby 5;

VI. Sądu Okręgowego w K. z dnia 6 marca 2015 r., sygn. akt III K 220/14, z dnia 6 marca 2015 r. za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. i art. 294 § 1 k.k. i art. 12 k.k. popelnione od 16 lipca do 28 września 1999 r. na karę 2 lat pozbawienia wolności i 200 stawek grzywny po 20 zł, za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. i art. 294 § 1 k.k. i art. 12 k.k. i art. 271 § 1 i 3 k.k. popelnione od 16 do 31 lipca 1999 r. na karę 2 lat pozbawienia wolności i grzywnę 200 stawek po 20 zł, za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. i art. 297 k.k., art. 294 § 1 k.k. i art. 12 k.k. popelnione w okresie od 10 kwietnia 1999 r. do 1 grudnia 1999 r. na karę 2 lat pozbawienia wolności i 200 stawek grzywny po 20 zł, za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. i art. 297 k.k., art. 294 § 1 k.k. i art. 12 k.k. popelnione od 24 do 28 stycznia 2000 r. na karę 2 lat pozbawienia wolności i grzywny 200 stawek po 20 zł. Orzeczono karę łączną 2 lat pozbawienia wolności i 240 stawek grzywny po 20 zł. Wykonanie orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności warunkowo zawieszono na okres próby 5 lat; na poczet kary łącznej grzywny zaliczono okres aresztu od 2 do 15 grudnia 2014 r.;

VII. Sądu Okręgowego w K. z dnia 26 maja 2015 r., sygn. akt XVI K 169/14, za przestępstwo z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 77 ustawy o rachunkowości i art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 273 k.k. i art. 271 § 1 i 3 k.k., art. 270 § 1 k.k. i art. 18 § 1 k.k. i art. 271 § 1 k.k. i art. 11 § 2 k.k. i art. 12 k.k.; popelnione od czerwca 2002 r. do 25 marca 2003 r. na karę 2 lat pozbawienia wolności, za przestępstwo z art. 18 § 2 i 3 k.k. w zw. z art. 271 § 3 k.k. i art. 12 k.k. na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności i 150 stawek grzywny po 30 zł, za przestępstwo z art. 18 § 1 k.k. i art. 273 k.k. i art. 271 § 1 i 3 k.k., art. 239 k.k. i art. 233 k.k. popelnione 26 lutego 2004 r. na karę 2 lat pozbawienia wolności. Orzeczono karę łączną 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania orzeczonej kary na okres próby 5 lat, na poczet kary grzywny zaliczono okres aresztu od 15 stycznia 2015 r. do 26 maja 2015 r. i uznano karę grzywny za wykonaną w całości;

VIII. Sądu Rejonowego w T. z dnia 29 maja 2015 r., sygn. akt II K 12/06, zmienionego wyrokiem Sądu Okręgowego w T. sygn. akt II Ka 412/15, za

przestępstwo z art. 270 § 1 k.k. i art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. i art. 297 k.k. i art. 12 k.k. i art. 11 § 2 k.k. popełnione od 30 grudnia 2003 r. do 6 stycznia 2004 r. na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. i art. 12 k.k. popełnione od 30 lipca 2014 r. do 7 września 2014 r. na karę 2 lat pozbawienia wolności. Orzeczono karę łączną 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania orzeczonej kary na okres próby 4 lat, na poczet kary zaliczono okres aresztu od 2 grudnia 2014 r. do 29 maja 2015 r.;

IX. Sądu Rejonowego w G. z dnia 4 lutego 2016 r., sygn. akt II K 773/15, za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. popełnione 13 listopada 2014 r. na karę 100 stawek grzywny po 10 zł;

X. Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 8 września 2016 r., sygn. akt VI K 631/16, za ciąg przestępstw z art. 283 § 1 i 3 k.k. i art. 91 k.k. - popełnione 16 i 19 listopada 2014 r. na karę roku i 6 miesięcy ograniczenia wolności - nieodpłatnej dozorowanej pracy 30 godzin miesięcznie;

XI. Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 26 czerwca 2017 r., sygn. akt VI K 1593/16, za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. popełnione 16 października 2014 r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności i 200 stawek dziennych grzywny po 10 zł, za 144 przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. popełnione od 16 października 2014 r. do 8 grudnia 2014 r. na kary po 6 miesięcy pozbawienia wolności każde, orzeczono karę łączną 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania orzeczonej kary na okres próby 5 lat;

XII. Sądu Rejonowego w W. z dnia 14 lipca 2017 r., sygn. akt VI K 45/17, za ciąg przestępstw z art. 286 § 1 k.k. i art. 91 § 1 k.k. popełniony w okresie od 25 marca do 15 grudnia 2014 r. na karę roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy w K., wyrokiem łącznym z dnia 30 lipca 2019 r., sygn. akt XVI K [...], orzekł w następujący sposób:

I. rozwiązał karę łączną 2 lat pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w T. sygn. II K 12/06 oraz karę łączną 2 lat pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Ł. sygn. akt VI K 1593/16 i na mocy art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do 30 czerwca 2015 r. i art. 4 § 1 k.k. połączył: karę pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem: Sądu

Rejonowego w W. sygn. akt VI K 45/17, kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokiem Sądu Rejonowego w Ł. sygn. akt VI K 1593/16 za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. popełnione 16 października 2014 r. oraz kary za 144 przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. popełnione od 16 października 2014 r. do 8 grudnia 2014 r. w wymiarze po 6 miesięcy pozbawienia wolności każde oraz karę 2 lat pozbawienia wolności za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. i art. 12 k.k. orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w T. sygn. akt II K 12/06 oraz wymierzył skazanemu W. K. karę łączną 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

II. na mocy art. 577 k.p.k. na poczet kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej w pkt I zaliczył skazanemu karę dotychczas odbytą w sprawie Sądu Rejonowego w W. sygn. akt VI K 45/17;

III. na mocy art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do 30 czerwca 2015 r. i art. 4 § 1 k.k. połączył kary grzywny orzeczone wyrokami: Sądu Rejonowego w N. sygn. akt II K 215/00, Sądu Rejonowego w N. sygn. akt II K 784/01, Sądu Rejonowego w N. sygn. akt II Ks 1/06, Sądu Okręgowego w K. sygn. akt III K 220/14 i wymierzył skazanemu karę łączną 200 stawek dziennych grzywny, przyjmując wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 50 zł;

IV. na mocy art. 577 k.p.k. na poczet kary łącznej grzywny zaliczył skazanemu okres aresztu od 2 do 15 grudnia 2014 r. w sprawie Sądu Okręgowego w K. sygn. akt III K 220/14 w wymiarze 14 dni, przyjmując jeden dzień pozbawienia wolności za równoważny 2 dziennym stawkom grzywny po 50 zł każda i uznał karę łączną grzywny orzeczoną w pkt III za wykonaną do kwoty 1.400 zł;

V. na mocy art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do 30 czerwca 2015 r. i art. 4 § 1 k.k. połączył kary grzywny orzeczone wyrokami: Sądu Rejonowego w G. sygn. akt II K 773/15, Sądu Rejonowego w Ł. sygn. akt VI K 1593/16 i wymierzył skazanemu karę łączną 200 stawek dziennych grzywny, przyjmując wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 zł;

VI. w pozostałym zakresie umorzył postępowanie o wydanie wyroku łącznego;

VII. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy stosowną kwotę tytułem niepłaconej obrony z urzędu w sprawie o wydanie wyroku łącznego;

VIII. stwierdził, że w zakresie nieobjętym wyrokiem łącznym wyroki: Sądu Rejonowego w W. sygn. akt VI K 45/17, Sądu Rejonowego w Ł. sygn. akt VI K 1593/16, Sądu Rejonowego w T. sygn. akt II K 12/06, Sądu Rejonowego w N. sygn. akt II K 125/00, Sądu Rejonowego w N. sygn. akt II K 784/01, Sądu Rejonowego w N. sygn. akt II Ks 51/06, Sądu Okręgowego w K. sygn. akt III K 220/14, Sądu Rejonowego w G. sygn. akt II K 773/15 podlegają odrębnemu wykonaniu;

IX. kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.

Z apelacjami od tego wyroku wystąpili prokurator oraz obrońca skazanego.

Prokurator w swej apelacji zarzucił:

I. obrazę prawa materialnego, a to art. 39 § 1 i 2 k.k.s. poprzez jego niezastosowanie i niewskazanie w punkcie III sentencji zaskarżonego wyroku jako podstawy prawnej wymierzenia wobec skazanego kary łącznej grzywny;

II. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, a to art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k., polegającą na nieprecyzyjnym określeniu w punkcie I sentencji zaskarżonego wyroku, które z wymierzonych wobec skazanego kar jednostkowych podlegały połączeniu na mocy przedmiotowego wyroku łącznego, albowiem Sąd I instancji wskazał, iż dokonał połączenia kar pozbawienia wolności orzeczonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 26 lipca 2017 r. o sygn. akt VI K 1593/16 za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k., popełnione w dniu 16 października 2014 r. oraz kary za 144 przestępstwa z art. 286 § 1 k.k., popełnione od 16 października 2014 r. do 8 grudnia 2014 r. w wymiarze po 6 miesięcy pozbawienia wolności;

III. rażąco niewspółmierność orzeczonej wobec skazanego W. K. kary łącznej pozbawienia wolności.

Z kolei obrońca skazanego postawił zarzut obrazę prawa materialnego, a to art. 85 § 2 k.k. w zw. z art. 4 k.k. w brzmieniu obecnie obowiązującym poprzez jego niezastosowanie i objęcie wyrokiem łącznym kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w W. z dnia 14.07.2017 r., sygn. akt VI K 45/17, w sytuacji, w której skazany w dniu 2 września 2019 r. w całości odbył tę karę, natomiast podstawą orzeczenia kary łącznej są kary lub kary łączne wymierzone i podlegające wykonaniu, co oznacza niemożność obejmowania wyrokiem łącznym kar już wykonanych, a który to stan prawny należy oceniać jako względniejszy dla

skazanego, a także zarzut rażącej niewspółmierności orzeczonej względem skazanego kary łącznej pozbawienia wolności.

Po rozpoznaniu tych apelacji Sąd Apelacyjny w [...], wyrokiem z dnia 5 marca 2020 r., sygn. akt II AKa [...], uchylił zaskarżony wyrok w punktach I, II oraz V i w tym zakresie umorzył postępowanie o wydanie wyroku łącznego, natomiast w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Z kasacją od tego wyroku wystąpił prokurator, zaskarżając go w całości na niekorzyść skazanego. Zarzucił mu rażące naruszenie prawa materialnego i procesowego, mające istotny wpływ na treść wyroku, a to art. 4 § 1 k.k., art. 85 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r., art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2015.396) oraz art. 572 k.p.k. poprzez bezzasadne zastosowanie do tego samego stanu faktycznego dwóch porządków prawnych - tak obowiązującego do dnia 30 czerwca 2015 r. - przed dniem wejścia w życie wzmiankowanej ustawy z dnia 20 lutego 2015 r., jak i tego zmienionego z dniem 1 lipca 2015 r. jej normami - polegające na przyjęciu za podstawę uchylenia wyroku łącznego w punktach I, II i V oraz umorzenia postępowania w tym zakresie na podstawie przepisu art. 85 § 2 k.k. w brzmieniu obowiązującym od 1 lipca 2015 r. umożliwiającym łączenie jedynie kar podlegających wykonaniu, jakkolwiek konstrukcję zbiegu przestępstw Sąd I instancji oparł w tym zakresie na normie art. 85 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r., a następnie na niekonsekwentnym utrzymaniu w mocy przez Sąd odwoławczy rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego w K. z punktu III zaskarżonego wyroku łącznego dotyczącego połączenia kar grzywny na podstawie przepisów art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do 30 czerwca 2015 r. w zw. z art. 4 § 1 k.k.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest zasadna, albowiem rzeczywiście doszło do rażącego naruszenia prawa wskazywanego w jej zarzucie.

Podnoszono już na wstępie, że Sąd Apelacyjny w [...] uchylił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w K. w jego pkt I, II oraz V i w tym zakresie umorzył

postępowanie, zaś w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy. Zdaniem Sądu Apelacyjnego w zakresie umorzenia postępowania należało stosować „ustawę nową”, czyli przepisy rozdziału IX w brzmieniu obowiązującym od 1 lipca 2015 r. (po wejściu w życie ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw), gdyż poprzednio obowiązujące regulacje nie są korzystniejsze dla skazanego. Z tego powodu Sąd ten umorzył postępowanie w części dotyczącej kar łącznych pozbawienia wolności i grzywny (co do punktów I i V wyroku Sądu Okręgowego). Natomiast rozstrzygnięcie o utrzymaniu w mocy wyroku Sądu Okręgowego w K. co do punktu III nastąpiło w oparciu o przepisy obowiązujące do 30 czerwca 2015 r.

Oznacza to, że w jednym wyroku doszło do zastosowania dwóch reżimów prawnych. Obowiązek stosowania przepisów tylko jednej ustawy oznacza, iż w zakresie właściwego zastosowania art. 4 § 1 k.k. sąd musi dokonać wyboru między konkurującymi ustawami i zastosować całościowo jedną z nich, czyli tę, która *in concreto* jest względniejsza dla sprawcy.

Prowadzi to do wniosku, że Sąd Apelacyjny wadliwie zinterpretował treść art. 4 § 1 k.k. poprzez przyjęcie, iż dopuszczalne jest oparcie rozstrzygnięć zawartych w jednym wyroku łącznym na podstawie dwóch różnych stanów prawnych, obydwu w określonym zakresie „względniejszych” dla skazanego. Brzmienie art. 4 § 1 k.k. nie daje jednak podstaw do przyjętej w zaskarżonym kasacją wyroku interpretacji. Przy kształtowaniu treści wyroku łącznego nie jest przy tym dopuszczalne wybieranie określonych elementów unormowań różnych stanów prawnych w zakresie, w jakim jest to korzystniejsze dla skazanego. Względność ustaw w rozumieniu art. 4 § 1 k.k. powinna być oceniana poprzez całościowe porównanie wszystkich rozwiązań dotyczących orzekania w wyroku łącznym kary łącznej w różnych stanach prawnych.

Przy ocenie, która z ustaw jest względniejsza dla sprawcy, bierze się pod uwagę całą ustawę, a nie poszczególne jej przepisy. Niewątpliwie należy stosować w całości tylko jedną z ustaw ze wszystkimi jej konsekwencjami. Nie jest możliwa kompilacja względniejszych przepisów z obydwu ustaw. Słusznie podkreślano już, że ocena względności ustaw w wyroku łącznym - w myśl art. 4 § 1 k.k. w zw. z art. 89 § 1 k.k. i w zw. z art. 89 § 1a k.k. - musi być ujmowana w odniesieniu do

kategorii zbiegu przestępstw, a więc do wszystkich przestępstw, które objęte poszczególnymi wyrokami spełniają warunki do orzeczenia kary łącznej po myśli art. 85 k.k.” (zob. wyrok SN z dnia 7 listopada 2014 r., II KK 284/14), który to pogląd można odnieść do sytuacji zaistniałej w sprawie niniejszej. Porównanie reżimów prawnych, o którym tu mowa, dotyczy więc całokształtu sytuacji prawnej skazanego wynikającej z tych stanów prawnych, a nie poszczególnych regulacji dotyczących określonych kwestii, a uregulowanych odrębnie w tych rozbieżnych stanach prawnych. Jeżeli sąd wybierze - jako względniejszy dla skazanego - jeden reżim prawny, to powinien konsekwentnie zastosować jego regulacje w całości do wszystkich rozstrzygnięć zawartych w wyroku.

Przyjęty tu kierunek wykładni wspiera również unormowanie art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r., zgodnie z którym przepisów rozdziału IX ustawy Kodeks karny, w brzmieniu nadanym przywołaną ustawą, nie stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie tejże ustawy, chyba że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. Zasadnie wywodzi się w związku z tym, że przepis ten zawiera regułę intertemporalną, która zabrania stosowania przepisów rozdziału IX ustawy Kodeks karny, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, chyba że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. W konsekwencji przy wymiarze kary łącznej w wyroku łącznym tylko na podstawie jednostkowych kar prawomocnie orzeczonych do dnia 30 czerwca 2015 r. zasada sformułowana w treści art. 19 ust. 1 ustawy nowelizującej wyłącza stosowanie art. 4 § 1 k.k. Wówczas Sąd zobligowany jest do stosowania przepisów rozdziału IX Kodeksu karnego w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r. Jednak w sytuacji, w której co najmniej jeden wyrok objęty wyrokiem łącznym uprawomocnił się po dniu 30 czerwca 2015 r., znajdzie zastosowanie art. 4 § 1 k.k. (art. 19 ust. 1 *in fine* ustawy nowelizującej). Oznacza to, że ustawa obowiązująca poprzednio będzie stanowiła podstawę orzeczenia kary łącznej tylko wtedy, gdy będzie ona względniejsza dla skazanego. W przeciwnym wypadku kara łączna zostanie wymierzona w oparciu przepisy rozdziału IX Kodeksu karnego w brzmieniu

obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r. (zob. np. postanowienia SN: z dnia 16 lutego 2017 r., II KK 347/16 czy z dnia 12 marca 2018 r., II KK 366/17).

Zarówno więc z samego brzmienia art. 19 ust. 1 wskazanej noweli, jak i przytoczonych powyżej judykatów wynika, że w „sytuacji intertemporalnej”, o jakiej mowa w hipotezie tego przepisu, sąd zawsze winien wybrać tylko jeden reżim prawny, w oparciu o który będzie rozstrzygał w przedmiocie orzeczenia kary łącznej.

W związku z nowelizacją z 2015 r. trafnie zwracano uwagę, że istota rozstrzygnięcia o karze łącznej w wyroku łącznym jest taka, iż sąd mając na względzie określone wyroki skazujące wydaje orzeczenie, w którym część kar orzeczonych w tych wyrokach łączy, a w pozostałym zakresie wydaje rozstrzygnięcie negatywne, umarzając postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego. Jest to więc rozstrzygnięcie kompleksowe, dotyczące wszystkich zbiegających się przestępstw i kar za nie orzeczonych; orzeczenie to ma wymiar pozytywny i negatywny – w tym ostatnim zakresie stwierdzając brak przesłanek ustawowych do łączenia kar. Wyrok łączny, także w aspekcie negatywnym, ma charakter *res iudicatae*, co wyklucza ponowne orzekanie o karze łącznej (chyba, że ujawni się kolejny wyrok skazujący bądź uchylony zostanie jeden z wyroków stanowiących podstawę wydania kary łącznej w wyroku łącznym). Oznacza to, że wydając rozstrzygnięcie na podstawie jednej z konkurujących ustaw (nowej lub poprzednio obowiązującej), orzeka się także procesowo o braku przesłanek do połączenia innych kar. Nie ma więc możliwości, by w tym samym wyroku łącznym orzekać na podstawie dwóch różnych ustaw i łączyć kary (na podstawie np. ustawy nowej), w sytuacji, gdy ustawa poprzednio obowiązująca prowadziłaby do rozstrzygnięcia negatywnego - umorzenia postępowania (zob. W. Wróbel [w:], Nowelizacja prawa karnego 2015. Komentarz, red. W. Wróbel, LEX/el. 2015). Zatem zasada stosowania jednej ustawy wyklucza możliwość orzeczenia w jednym wyroku łącznym kary łącznej na podstawie poprzednio obowiązujących reguł w stosunku do części przestępstw oraz na podstawie nowej regulacji w stosunku do pozostałej części przestępstw.

Wszystkie powyższe względy wskazują więc, że w sprawie niniejszej Sąd Apelacyjny nie był uprawniony z jednej strony umorzyć postępowania w przedmiocie wydania wyroku co do kary pozbawienia wolności w oparciu o

regulację obowiązującą od dnia 1 lipca 2015 r. (pkt I wyroku łącznego), a także kary łącznej grzywny orzeczonej wyrokami Sądu Rejonowego w G., sygn. akt II K 773/15 i Sądu Rejonowego w Ł., sygn. akt VI K 1593/16 (pkt V) oraz zarazem utrzymać w mocy – bazując na poprzednio obowiązujących przepisach - kary łącznej grzywny orzeczonej wyrokami Sądu Rejonowego w N., sygn. akt II K 215/00; Sądu Rejonowego w N., sygn. akt II K 784/01; Sądu Rejonowego w N., sygn. akt II Ks 1/06 i Sądu Okręgowego w K., sygn. akt III K 220/14 (pkt III).

Zasadnym jest więc twierdzenie, że wyrok Sądu odwoławczego zapadł z rażącym naruszeniem przepisów wskazanych w zarzucie kasacji, które rzutowało na treść zaskarżonego wyroku. Mając zatem powyższe na względzie, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Apelacyjnemu w [...] do ponownego rozpoznania. W postępowaniu ponownym Sąd ten będzie miał na względzie powyższe wywody.

Z tych wszystkich względów, orzeczono, jak w wyroku.